

Velkommen til Grunnkurs i palliasjon 1. og 2. april 2025

Målgruppe: Ansatte som jobber med alvorlig syke og døende pasienter i spesialisthelsetjenesten

Sted: Haukeland universitetssjukehus, Bikuben, Storstuen

Tid: 1. og 2. april 2025, kl. 08.15-15.30

Målsetting:

Etter kurset skal deltakerne ha fått:

- økt kunnskap om grunnleggende palliasjon og symptomlindring
- økt innblikk i kommunikasjon som verktøy
- økt forståelse for tverrfaglig tilnærming og samhandling
- mulighet til å reflektere over egne holdninger og utfordringer knyttet til arbeid med alvorlig syke og døende
- muligheter til å utveksle erfaringer
- inspirasjon til egen arbeidshverdag

Kursgodkjenninger:

Arrangør: Palliativt senter, Haukeland universitetssjukehus (HUS) og Kompetansesenter i lindrende behandling Helseregion Vest (KLB)

Dag 1

08.15 - 08.25	Velkommen	Møteleder
08.25 - 09.10	Møte med den palliative pasienten, med fokus på kommunikasjon	Katrin Sigurdardottir, seksjonsoverlege, Palliativt senter og KLB
PAUSESTREKK v/møteleder		
09.15 - 09.50	Holdninger og verdier i palliasjon	Helge Alsaker Solheim, sykehusprest, HUS
09.50 - 10.00	Refleksjon i grupper	
10.00 - 10.10	Pause	
10.10 - 11.50 (inkl.pause)	Kartlegging og behandling av plagsomme symptomer hos pasienter med alvorlig sykdom	Nina Hjorth, overlege, Palliativt senter og KLB
11.50 - 12.35	Lunsj	
12.35 - 13.00	En pårørendes historie	Pårørenderepresentant
13.00 - 13.10	Refleksjon i grupper Hvordan kan vi ivareta pårørende?	
13.10 - 13.40	Pasient og pårørendes rettigheter ved alvorlig sykdom	Lise Markhus Børhaug, sosionom, HUS
13.40 - 13.50	Pause	
13.50 - 14.00	Refleksjon rundt tverrfaglighet	
14.00 - 14.40	Fysioterapi i palliasjon	Lise Amundsen, spesialfysioterapeut, Palliativt senter
14.40 - 15.25	Psykologiske reaksjoner på alvorlig sykdom	Tor Jacob Nordgulen psykologspesialist, Palliativt senter
15.25 - 15.30	Oppsummering	

Dag 2

08.15 - 08.20	Velkommen	
---------------	-----------	--

08.20 - 08.40	Musikkterapi i palliasjon	Wolfgang Schmid, professor, musikkterapeut, Palliativt senter
08.40 - 09.30	Når er det nok? Refleksjon rundt behandlingsbegrensninger	Anne Berit Guttormsen, professor, overlege, Palliativt senter
09.30 - 09.40	Refleksjon i grupper	
09.40 - 09.50	Pause	
09.50 - 10.40	Åndelige og eksistensielle utfordringer i palliativ omsorg	Helge Alsaker Solheim, sykehusprest
10.40 - 10.50	Refleksjon i grupper	
10.50 - 11.00	Pause	
11.00 - 11.50	Symptomlindring i livets siste fase	Nina Hjorth, overlege
11.50 - 12.00	Symptomlindring i livets siste fase - spørsmål/ refleksjon	Nina
12.00 - 12.45	Lunsj	
Parallellsesjon for leger 12.45 - 13.45	Kasuistikker for leger	Katrin Sigurdardottir, seksjonsoverlege
Parallellsesjon for andre faggrupper 12.45 - 13.45	Sykepleie ved livets slutt	Knut Hope Gjerstad, spesialsykepleier
13.45 - 14.00	Pause	
14.00 - 14.45	Samhandling i praksis	Katrin Sigurdardottir og Ann-Kristin Øren, spesialsykepleier KLB
14.45 - 15.15	Frivillighetstilbud for inneliggende pasienter med langtkommet, alvorlig sykdom	Grethe Skorpen Iversen, spesialsykepleier, KLB
15.15 - 15.30	Oppsummering og evaluering	

Med forbehold om endringer